

ผลและวิจารณ์ผลการศึกษา

จากการสำรวจเก็บตัวอย่างในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกและลุ่มน้ำแม่ น้ำปัตตานีทั้งหมดรวม 394 สถานีพบว่า มีสถานีที่พบปูน้ำจืด 195 สถานี (ตารางที่ 1) มีตัวอย่างปูน้ำจืดทั้งสิ้น 227 ชุดตัวอย่าง

ตารางที่ 1 จำนวนสถานีที่พบปูน้ำจืดและจำนวนสถานีที่สำรวจทั้งหมดในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกและลุ่มน้ำแม่ น้ำปัตตานี

Basins	Crab Sample Localities	Total Sampling Localities
Tha Taphao Basin	22	38
Eastern Basin Part 1	13	17
Lungsuan River Basin	20	31
Eastern Basin Part 2	6	11
Eastern Basin Part 3	3	8
Klong Clay Basin	17	18
Pak Phanang River Basin	18	21
Klong Na Tab Basin	7	17
Tepha River Basin	30	51
Pattani River Basin	19	76
Sai Buri River Basin	18	48
Ya Kang River Basin	7	22
Bang Nara River Basin	3	11
Kolok River Basin	12	25
Total	195	394

ความหลากหลายของพรรณปูน้ำจืดในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกและลุ่มน้ำแม่ น้ำปัตตานี

การศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมปูน้ำจืดได้ทั้งสิ้น 1709 ตัว จำแนกได้เป็น 19 สปีชีส์ ใน 11 สกุล 4 วงศ์ (ตารางที่ 2) โดยมีรายละเอียดของจำนวนตัวอย่างและการแพร่กระจายตามลุ่มน้ำต่างๆดังนี้

Family POTAMIDAE

Demanietta cf. *huahin* Yeo, Naiyanetr & Ng, 1999

Material examined: PRACHUAB KIRIKHAN: PSUZC-19980924-03.05, 2M(10.3-12.6), 2F(15.1-27.6), Upper reach of Klong Tha Sae, Tha Sae River Basin, Ban Kiri Lom, Bang Sapan Noi

ปูสกุลนี้เป็นปูที่อาศัยอยู่ตามลำธารมีน้ำไหลค่อนข้างแรง พื้นเป็นก้อนหินหรือกรวดขนาดย่อม Yeo, Naiyanetr & Ng (1999) ตั้งชื่อสปีชีส์นี้จากตัวอย่างต้นแบบที่รวบรวมได้จากต้นน้ำแกบอำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำหรับตัวอย่างที่เก็บได้มีขนาดเล็กกว่าวัยระยะสืบพันธุ์ยังไม่เจริญหรือแสดงลักษณะของ *Demanietta huahin* Yeo, Naiyanetr & Ng, 1999 จริงแต่มีลักษณะกระดองและก้ามใกล้เคียงกันมาก

การศึกษาครั้งนี้สามารถรวบรวมตัวอย่างได้จากต้นน้ำคลองท่าชะบรีเวณ อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

***Demanietta renongensis* (Rathbun, 1905) Figure 2**

Material examined: **PRACHUAB KIRIKHAN:** PSUZC-19980924-01.12, 15M(9.4-40.4), 2F(18.9-32.4), Upper reach of Klong Thasae, Ban Kiri Lom, Bang Sapan Noi; PSUZC-20010522-01.12, 3M(18x23.7-12.5x15.8)3F(12.7x16.4-9.4x12), Upper reach of Klong Thasae, Ban Kiri Lom, Bang Sapan Noi; PSUZC-20010522-03.11, 1F(12.6x16.5);2J(6.3x8.5-5.7x7.3), Huey Yang Khwang, Tha Sae River Basin, Ban Rai Nai, Bang Sapan Noi; **RANONG:** PSUZC-20010524-04.01, 3M(19.2x25.5-7.3x10.4)2F(25.0x33) 2J, Chum Sang Waterfall, Ban Nam Tok, Kra Buri; PSUZC-19980925-01.07, 4(6.8-21.1), Chum Sang Waterfall, Ban Nam Tok, Kra Buri; **CHUMPORN:** PSUZC-19980925-04.09, 14M(7.6-31.3), Huey Ok, Ban Tha Mai Lai, Muang; PSUZC-19980925-03.11, 1 Juv M, Klong Chumporn, Ban Tha San, Muang; PSUZC-19980921-01.12, 1F, Haew Ho Lom Waterfall (Klong Lak Rek), watershed area of Luang Suan River, Patao; PSUZC-19980921-05.12, 1F(11.5), Huey Sapan Hak, Ban Huey Sapan Hak, Patao; PSUZC-19980922-06.06, 1M(32.8), Klong Anek, Luang Suan River Basin, Ban Klong Anek, Patao; PSUZC-19980923-03.06, 1 Juv M, Huey Hin Dam, Klong Sawi Basin, Ban Huey Hin Dam, Sawi; PSUZC-19980927-06.05, 2M(19.0-19.1), Klong Chum Ya, Rub Ro Basin, Ban Had Nai, Tha Sae; PSUZC-20010524-05.09, 1M(16.3x21.8); 5J(8.7x10.2-5.5x7.0), Klong Tha Sarm, Klong Chumphon Basin, Ban Tha Sarm, Muang; PSUZC-20010524-07.01, 3M(25.3x33.5-16.9x23)1F(34.3x46.4), 6juv, Klong Bok Sua Tent, Klong Chum Phon Basin, Ban Bok Sua Tent, Muang; PSUZC-20010524-08.10, 1Juv (16.4x21.3), Klong Porn, Klong Chum Phon Basin, Ban Klong Porn, Muang; PSUZC-20010520-06.04, 2F(16.5x22.3-10.8x12.8); 1J(4.6x5.9), Klong Tho, Lung Suan River Basin, Ban Klong Tho, Patao; PSUZC-20010520-05.1†; 2M(19x24.4-30.3x40.5)2F(16x21.5-39x52.3), Klong Bang Yang, Lung Suan River Basin, Ban Bang Yang, Patao; PSUZC-20010521-04.06, 2F(25.5x34.4-14.9x19.2), Huey Patima, Luang Suan River Basin, Ban Patima, Patao; PSUZC-20010521-06.06, 1M(23.4x31.2)1F(33.3x44.9), Huey Hin Dam, Klong Sawi Basin, Ban Huey Hin Dam, Sawi; PSUZC-20010524-01.02, 1M(18.3x24.4); 1J(3.8x4.5), Klong Pa-ngan, Klong Rub Ro Basin, Ban Hin Ngao, Tha Sae; PSUZC-20010523-05.09, 4M1F1Juv, Klong Chum Ya, Rub Ro Basin, Ban Had Nai, Tha Sae; PSUZC-20010524-02.14, 1 Juv(4.0x5.0), Klong Nam Yen, Tha Ta Phao Basin, Ban Nam Yen, Tha Sae; PSUZC-20010523-04.08, 1M(20.0x26.0) 5F(22.6x29.4-14.4x18.7); 1J, Klong Kapao, Ban Yay-Tai, near by Ka Pao Forest Park, Tha Sae.

ปูสปีชีส์นี้เป็นปูที่อาศัยอยู่ตามลำธารมีน้ำไหลไม่แรงมาก พื้นเป็นก้อนหินหรือกรวดขนาดย่อม Rathbun (1905) ตั้งชื่อปูสปีชีส์นี้จากตัวอย่างต้นแบบที่รวบรวมได้จากจังหวัดระนอง โดย W.L. Abbot ในปีค.ศ. 1903 Yeo et al. (1999) พบว่าเป็นปู *Demanietta renongensis* (Rathbun, 1905) เป็นปูที่มีการกระจายกว้างมากในภาคใต้ โดยพบมีการกระจายในจังหวัดตรัง กระบี่ สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต พังงา ระนอง และชุมพร

การศึกษาครั้งนี้สามารถรวบรวมตัวอย่างได้จากพื้นที่ต้นน้ำในลุ่มน้ำคลองท่าแซะ-รับร้อ-คลองท่าตะเภา ในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ลุ่มน้ำคลองสวี ในอำเภอสวี ลุ่มน้ำคลองชุมพร อำเภอเมือง ลุ่มน้ำแม่น้ำหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

***Demanietta nakhonsi* Yeo, Naiyanetr & Ng, 1999 Figure 3**

Material examined: **NAKHON SI THAMMARAT:** PSUZC-20020930-02.06, 3J1M(25.0x34.3)1F(12.8x16.7), Klong Kan, Klong Glay Basin, Ban Khao Lek, Nop Phitam; PSUZC-20010930-05.10, 2M(19.8x26.9-18.5x24.9), Klong Oon, Klong Glay Basin, Ban Klong Oon, Nop Phitam; PSUZC-20020423-02.12, 1M (24.6x33.5), Klong Pud, Klong Glay River Basin, Ban Klong Pud, Nop Phitam; PSUZC-20010930-06.09, 2 Juv, Unnamed stream in Krung Ching NP, Klong Glay Basin, Noppitam; PSUZC-20020423-03.04, 3M(11.4x14.6-25.9x30.4)2F(12.9x16.7-23.8), Unnamed stream in Krung Ching NP, Klong Glay Basin, Noppitam; PSUZC-20020922-01.02, 1M, CH7 Telecommunication Station, Khao Ram Rom, Ron Phibul; PSUZC-20020705-02.02, 1M(10.5x13.6) 5J (5.4x6.5-6.9x8.7), Unnamed creek on the way to CH7 Telecommunication Station, Khao RamRom, Ron Phibun; PSUZC-20020705-03.02, 3M(18.4x24.7-20.5x27.4)1F(10.3x12.9), Lalana Waterfall, Nakhon Si Basin, Khao Ram Rom, Ron Phibun; PSUZC-20020614-02.05, 1M(33.5x44.7)3F(9.8x12.7-16.7x22)

3J, Lalana Waterfall, Nakhon Si Basin, Khao Ram Rom, Ron Phibun; PSUZC-20020923-01.02, 2M (11.3x14.5-13.7x18.2)3F(6.7x8.4-12x16), Lalana Waterfall, Nakhon Si Basin, Khao Ram Rom, Ron Phibun; PSUZC-20020923-02.02, 5 1M(12.8x16.4)1F(12.8x16.4)3J, Unnamed creek on the way to CH7 Telecommunication Station, kHao RamRom, Ron Phibun; **PHATTALUNG**: PSUZC-20020422-02.04, 5M6F, Klong Nam Sai, Pak Phanang River Basin, Ban Klong Nam Sai, Pa Phayom,

ปูสปีชีส์นี้เป็นปูที่อาศัยอยู่ตามลำธารมีน้ำไหลค่อนข้างแรงพื้นเป็นก้อนหินหรือกรวดขนาดย่อม มักพบซ่อนตัวตามใต้ก้อนหิน Yeo, Naiyanetr & Ng (1999) ตั้งชื่อปูสปีชีส์นี้จากตัวอย่างต้นแบบที่รวบรวมได้จากต้นน้ำบริเวณน้ำตกโยง อำเภอทุ่งสง และจากบริเวณน้ำตกกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

การศึกษาครั้งนี้สามารถรวบรวมตัวอย่างได้จากต้นน้ำคลองกลาย(น้ำตกกรุงชิง) ต้นน้ำลุ่มน้ำแม่ป่าปากพาง ในจังหวัดนครศรีธรรมราชและพัทลุง

Johora sp

Material examined: NARATHIWAT: PSUZC-20001008-01.03, 2 Juv, Klong Phu Khao Tong, Sai Buri River Basin, Ban Phu Khao Tong, Sukirin; PSUZC-20020126-04.06, 1 Mature F, Klong Phu Khao Tong, Sai Buri River Basin, Ban Phu Khao Tong, Sukirin; PSUZC-19990714-03.03, 7 Juv-Adult, Huai Sam Sop, Ko Lok River Basin, Ban Ba La, Wang; PSUZC-19990715-02.03, 2F 1M, Sirindthron Waterfall, Ko Lok River Basin, Ban Ba La, Wang; PSUZC-20011209-03.04, 1 M (damaged), Upper Klong Ai Ka Ding, Ko Lok River Basin, Bala Hala Sanctuary, Wang; PSUZC-20020126-01.01, 1M(21.4x25.0), Klong Ai Ka Ding, GoLok River Basin, Ban Bala, Wang.

ปูในสกุลนี้อาศัยอยู่ในลำธารที่มีน้ำไหล พื้นเป็นก้อนหินหรือกรวดขนาดย่อม มักพบซ่อนตัวตามใต้ก้อนหินและออกมาสืบคลานในเวลากลางวัน Ng(1988) รายงานว่าปูในสกุลนี้มีการกระจายไม่เกินแนวเส้นละติจูดที่ 4 องศาเหนือ สำหรับปูชนิดนี้มีรูปร่างใกล้เคียงกับ *Johora hoisani* Ng & Takeda, 1992 จากถิ่นต้น รัฐบาลทั้ง ในประเทศมาเลเซีย แต่มีลักษณะของ-ขนที่ปกคลุมกระดอง และอวัยวะเพศสืบพันธุ์เพศผู้ที่ต่างกันเล็กน้อย

การศึกษาครั้งนี้สามารถรวบรวมตัวอย่างได้จากต้นน้ำแม่น้ำสายบุรี แถบคลองภูเขาทอง ในอำเภอสุดิริน และต้นน้ำคลองโอเกะตึง ในลุ่มน้ำแม่น้ำโกลก ในจังหวัดนราธิวาส

Stoliczia ekavibhathai Ng & Naiyanetr, 1986

Figure 4

Material examined: YALA: PSUZC-20010403-06.05, 4 Juv, Klong Ao Yoe Weng, Pattani River Basin, Ban Piyamitr 6, Betong; PSUZC-20010402-01.06, 1 Juv, Klong Betong, Pattani River Basin, Ban Suan Pae Lim, Betong; PSUZC-20010403-04.13, 1 Juv-M, Klong Narae, Pattani River Basin, Ban Narae, Betong; PSUZC-20010404-01.02, 6 Juv M, Klong Pa Do, Pattani River Basin, Ban Chantharat, Betong; PSUZC-20000716-06.06, 1 Juv, Klong Phruan, Pattani River Basin, Ban Chantharat, Betong; PSUZC-20000715-04.10, 1 Adult, Klong Saho, Pattani River Basin, Ban Sa Ho, Betong; PSUZC-20000717-08.04, 2 Adult, Klong Than Mali, Pattani River Basin, Ban Than Mali, Betong.

ปูในสกุลนี้อาศัยอยู่ในลำธารที่มีน้ำไหลแรง พื้นเป็นก้อนหินหรือกรวดขนาดย่อม มักพบซ่อนตัวตามใต้ก้อนหิน Ng&Naiyanetr (1986) รายงานการตั้งชื่อปูสปีชีส์นี้จากตัวอย่างต้นแบบที่ได้จากนักตกทรายชาว ในอำเภอโคกโพะ จังหวัดปัตตานี Naiyanetr (1998) รายงานการกระจายของปูสปีชีส์นี้ในจังหวัดยะลาปัตตานี และ นราธิวาส

การศึกษาครั้งนี้สามารถรวบรวมตัวอย่างได้จากต้นน้ำแม่น้ำปัตตานี ในอำเภอเบตง จังหวัดยะลา

Stoliczia panhai Ng & Naiyanetr, 1986

Figure 5

Material examined: SONGKHLA: PSUZC-20010303-01.04, 1 Male (24.4 mm CW), Ton Dad Fa Waterfall, Klong Na Thawi Basin, Khao Nam Kang National Park, Na Thawi; PSUZC-20010303-03.06, 2 Juv (20.0-21.2 mm CW), Klong Kra Rian. Klong Na Thawi Basin, Ban Koh Khuan, Na Thawi; PSUZC-20010715-04.17, 1F, Upper reach of Tepha River, Tepha River Basin, Ban Ba Hoy, Saba Yoi; PSUZC-20000411-02.11, 1 Juv, Klong Ta Nga, Tepha River Basin, Ban Klong Ta Nga,

Saba Yoi; PSUZC-20000411-03.12, 1 Juv, Klong Chang chon Kan, Tepha River Basin, Ban Klong Pong, Saba Yoi; PSUZC-20000411-05.08, 1 Juv, Klong Mong, Tepha River Basin, Ban Klong Pong, Saba Yoi; PSUZC-20000409-04.09, 2 Juv, Klong Tik, Tepha River Basin, Ban Ba Kae, Saba Yoi; PSUZC-20000412-07.14, 2 Juv, Klong Lam Thap, Tepha River Basin, Ban Suan Cham, Saba Yoi; PSUZC-20020209-06.12, 1M(11.9x15.4)2F(7.0x8.5-18.3x23.8, Klong Songkae, Tepha River Basin, Sankara Kiri NP, Saba Yoi; **PATTANI:** PSUZC-20010722-01.07, 3M 2F, Klong Lam Yang, Klong Sai No Basin, Ban Lam Din Nyou, Khok Pho; **YALA:** PSUZC-20021221-03.01, 1M5F, Sukthali Waterfall, Klong Ku Long, Pattani river Basin, Nikom Ku Long, Bannang Sata; PSUZC-20021221-04.01, 2M(16.6x19.7-15.5x18.7); 1F(15.4x19.3), Unname creek at Ban Lu Bo, Pattani River Basin, Bannang Sata; PSUZC-20021221-05.01, 2F(12.8x16.5-Large F), An unname small creek at Ban Lo Bo, Pattani River Basin, Bannang Sata; PSUZC-20021123-02.02, 14 Juv, In the pool along the road at mid high to the top of Khao Pok Yo, Bannang Sata; PSUZC-20021221-02.02, 9 Juv(5.8x7.0), In the pool along the road at mid high to the top of Khao Pok Yo, Bannang Sata; PSUZC-20010403-01.03, 7 Juv, Klong Mu Bo Tributary, Pattani River Basin, Sirikit Forest, Betong; PSUZC-20010722-05.09, 1M, Huai Nam Sai, Tepha River Basin, Ban Muang La Bu, Yaha; PSUZC-20010825-05.10, 1 Female, Klong Pud, Tepha River Basin, Ban Klong Pud, Ka Bang; **NARATHIWAT:** PSUZC-20001009-04.11, 2M, Klong Ai Wo, Sai Buri River Basin, Ban Wo, Sukirin; PSUZC-20011209-04.07, 2M (26.5x33.8), 1F(21.1x26.8), Sri Taksin Fall, Sai Buri River Basin, Ban Phu Khao Tong, Sukirin; PSUZC-20001008-01.02, 1 Juv, Klong Phu Khao Tong, Sai Buri River Basin, Ban Phu Khao Tong, Sukirin.

ปูในสกุลนี้อาศัยอยู่ในลำธารที่มีน้ำไหลแรง พื้นเป็นก้อนหินหรือกรวดขนาดย่อม มักพบซ่อนตัวตามใต้ก้อนหิน Ng&Naiyanetr (1986) รายงานการตั้งชื่อปูสปีชีส์นี้จากตัวอย่างต้นแบบที่ได้จากน้ำตกโตนงาช้าง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา Naiyanetr (1998) รายงานการกระจายของปูสปีชีส์นี้เป็นปูประจำถิ่นที่พบในน้ำตกโตนงาช้าง เท่านั้น

การศึกษาครั้งนี้สามารถรวบรวมตัวอย่างได้จากต้นน้ำแม่น้ำเทพา ในอำเภอสะบ้าย้อย ต้นน้ำคลองนาทับนาหวี ในอำเภอนาหวี ในจังหวัดสงขลา ต้นน้ำแม่น้ำปัตตานี ในอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา คลองลำหยงอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ต้นน้ำแม่น้ำสายบุรี ในอำเภอสุดิริน จังหวัดนราธิวาส

***Stoliczia* sp.**

Material examined: **NAKHON SI THAMMARAT:** PSUZC-20020705-03.03, 1M(19.4x24.8); PSUZC-20020614-02.04, 1F(14.5x18.5), Lalana Waterfall, Nakhon Si Basin, Khao Ram Rom, Ron Phibun; PSUZC-20020705-02.03, 1M(8.7x10.9)2F(7.3x8.3-15x19.5), Unnamed creek on the way to TV7 Telecasr Station, kHao RamRom, Ron Phibun; PSUZC-20020614-01.03 2F(14x17.5-16.8x21)1J (4.3x5.1-5.2x6.3), Unnamed creek on the way to TV7 Telecasr Station, kHao RamRom, Ron Phibun.

ปูในสกุลนี้อาศัยอยู่ในลำธารขนาดเล็กที่มีน้ำไหล พื้นเป็นก้อนหินหรือกรวดขนาดย่อม มักพบซ่อนตัวตามใต้ก้อนหิน สำหรับปูชนิดนี้มีรูปร่างใกล้เคียงกับปูในสกุล *Stoliczia* แต่มีลักษณะของกระดองและอวัยวะเพศผู้ที่ต่างไปจากปูสกุลเดียวกันที่มีในประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย

การศึกษาครั้งนี้สามารถรวบรวมตัวอย่างได้จากต้นน้ำในบริเวณเขารำโรม จังหวัดนครศรีธรรมราชเท่านั้น

***Terrapotamon* sp.**

Figure 6

Material examined: **NAKHON SI THAMMARAT:** PSUZC-20020615-01.02, 13 11M(17.6x21-46.4x56.9)2F(25.7x30-27.5x34, Klong Glay, Klong Glay Basin, Ban Pak Long, Nop Phitam, PSUZC-20020615-01.03, 4M(13.8x16-17.6x20)6F(8.8x10-19.4x22)2J, Klong Glay, Klong Glay Basin, Ban Pak Long, Nop Phitam; PSUZC-20010930-06.10, 2 Juv, Unnamed stream in Krung Ching NP, Klong Glay Basin, Noppitam; PSUZC-20020615-02.01, 4M(13x15.2-35x42.5)4F(22.5x26.5-28x34.3), Unnamed stream in Krung Ching NP, Klong Glay Basin, Noppitam; PSUZC-20020423-03.06, 9F (7.8x8.7-22.7x28.5) 3J, Unnamed stream in Krung Ching NP, Klong Glay Basin, Noppitam; PSUZC-

20020423-01.12, 4F Klong Glay, Klong Glay Basin, Khao Nan National Pak Ranger Station, Tha Sala

ปูในสกุลนี้ตัวเต็มวัยจะอาศัยขุดรูอยู่เหนือแนวระดับน้ำใต้ดิน บางครั้งพบรูอยู่เหนือแนวระดับน้ำในคลอง ไกล่เพียง 10-15 เมตร ปูชนิดนี้มักจะออกมาหาอาหารในช่วงฝนตกและตอนกลางคืน ปูขนาดเล็กที่ยังไม่สมบุรณ์เพศ มักจะขุดรูใกล้ๆ แหล่งน้ำ พบว่าขนาดของปูจะมีขนาดใหญ่ขึ้นเมื่อรูอยู่ห่างจากน้ำมากขึ้น ปูสกุลนี้ที่พบมีลักษณะใกล้เคียงกับ *Terrapotamon abbotti* แต่มีลักษณะกระดองและอวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้ที่ต่างกันค่อนข้างชัดเจน

การศึกษาครั้งนี้พบปูสปีชีส์นี้กระจายบริเวณพื้นที่ต้นน้ำของลุ่มน้ำคลองกลาย ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

Family GECARCINUCIDAE

Phricotelphusa aedes sensu stricto Kemp, 1923 Figure 7

Material examined: NAKHON SI THAMMARAT: PSUZC-20020922-01.01, 1M(21.3x38.5 mm), CH7 Telecommunication Station, Khao Ram Rom, Ron Phibul

ตัวอย่างที่รวบรวมได้ตัวนี้มีขนาดใหญ่มากพอที่จะวินิจฉัยว่าเป็นสปีชีส์นี้แน่นอน สำหรับตัวอย่างที่เก็บได้ตัวนี้คาดว่าเป็นตัวอย่างที่เก็บมาจากบริเวณเดียวกับที่ Kemp (1923) ศึกษาและตั้งชื่อเป็นครั้งแรก ตัวอย่างตัวนี้มีขนาดใหญ่กว่าตัวอย่างต้นแบบและมีลักษณะคล้ายคลึงกับตัวอย่างต้นแบบที่ใช้ในการตั้งชื่อทุกอย่าง

การกระจาย เก็บตัวอย่างได้จากเขาลำโรม

Phricotelphusa cf. aedes Kemp, 1923

Material examined: NAKHON SI THAMMARAT: PSUZC-20020615-01.01, 1F(13.2x15.8), Klong Glay, Klong Glay Basin, Ban Pak Long, Nop Phitam; PSUZC-20020616-01.01, 1M(11.5x14.4); 1F(10.9x13.4), Klong Nok Tha, Klong Nok Tha Basin, Ban Phrom Lok, Phrom Kiri; PSUZC-20020424-01.06, 4F(9.5x11.5-10.8x13.5), Klong Nok Tha, Klong Nok Tha Basin, Ban Phrom Lok, Phrom Kiri; PSUZC-20020705-02.01, 3M(8.1x10.2-7x8.6)5F(10x12.5-6.1x7.2) 3J, Unnamed creek on the way to CH7 Telecommunication Station, kHao RamRom, Ron Phibun; PSUZC-20020705-03.01, 2F(6.7x8.1-9.2x12.5)3J(4.1x4.7-4.7x5.5), Lalana Waterfall, Nakhon Si Basin, Khao Ram Rom, Ron Phibun; PSUZC-20020614-01.026, 4M(6.3x7.7-8x10.1)1F(8.3x10)1J(3.9x4.7), Unnamed creek on the way to CH7 Telecommunication Station, kHao RamRom, Ron Phibun; PSUZC-20020614-02.03, 7F(5.6x6.7-11x14) 1J(4.5x5.2), Lalana Waterfall, Nakhon Si Basin, Khao Ram Rom, Ron Phibun; PSUZC-20020923-01.01, 4M(6.0x7.6-9.1x11.5), Lalana Waterfall, Nakhon Si Basin, Khao Ram Rom, Ron Phibun; PSUZC-20020923-02.01, 3M(5.8x7.1-8.8x10.9), Unnamed creek on the way to CH7 Telecommunication Station, Khao RamRom, Ron Phibun.

ตัวอย่างกลุ่มนี้ที่รวบรวมได้ส่วนใหญ่มีขนาดเล็กขนาดและรูปร่างกระดองที่ได้ไม่คล้ายคลึงกับรายละเอียดและรูปที่แสดงไว้ใน Kemp (1923) การวินิจฉัยสปีชีส์เลยยังไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าเป็น *Phricotelphusa aedes* Kemp, 1923 จริงๆหรือไม่อาจจะเป็นสปีชีส์อื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงหรือเป็นสปีชีส์ที่ยังไม่มีการให้คำบรรยายไว้มาก่อน การให้ชื่อในรายงานนี้เป็นการให้โดยพิจารณาจากการกระจายของสปีชีส์นี้ทางภูมิศาสตร์ประกอบ (Naiyanetr, 1998)

การกระจาย พบตัวอย่างกระจายอยู่ในพื้นที่ต้นน้ำของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ 4 โดยมีต้นน้ำเกิดจากเขาหลวงด้านตะวันออกแถบน้ำตกพรหมโลก(ต้นน้ำคลองนอกท่า) น้ำตกกรุงชิง(ต้นน้ำคลองกลาย)

Phricotelphusa ranongi Naiyanetr, 1982 Figure 8

Material examined: PRACHUAB KIRIKHAN: PSUZC-20010522-01.13, 1J(4.6x5.6), Upper reach of Klong Thasae, Ban Kiri Lom, Bang Sapan Noi; PSUZC-20010522-02.06, 1 Juv-Damage, Upper reach of Klong Tha Sae, Tha Sae River Basin, Ban Kiri Lom, Bang Sapan Noi; RANONG PSUZC-20010524-04.10, 1Juv(6.0x7.3), Chum Sang Waterfall, Ban Nam Tok, Kra Buri; CHUMPHON: PSUZC-20010523-05.12, 1J(4.5x5.3), Klong Chum Ya, Rub Ro Basin, Ban Had Nai, Tha Sae; PSUZC-20010524-07.02, 1M(7.7x9.7)2J(4.1x4.8-4.8x5.8), Klong Bok Sua Tent, Klong Chum Phon

Basin, Ban Bok Sua Tent, Muang; PSUZC-20010520-06.05, 2F(6.7x8.4-6.4x7.8); 1J(3.9x4.4), Klong Tho, Lung Suan River Basin, Ban Klong Tho, Patao; PSUZC-20010520-02.09, 6J(2.6x3.5-7.0x7.8), Unnamed creek, Lung Suan River Basin, Ban Nai Yan, Patao; PSUZC-19980921-01.13, 18M (6.5x7.7-13.4x16.7)11 12F(8.3-15.0), Haew Ho Lom Waterfall (Klong Lak Rek), watershed area of Luang Suan River, Patao; PSUZC-19980921-01.11, 1M, Haew Ho Lom Waterfall (Klong Lak Rek), watershed area of Luang Suan River, Patao.

Naiyanetr (1998) รายงานว่าปลูสปีชีส์นี้เป็นปูประจำถิ่นของจังหวัดระนองโดยเก็บตัวอย่างต้นแบบจากน้ำตกปฎุญญาบาล จังหวัดระนอง (Ng & Naiyanetr, 1993)

การกระจาย การศึกษาครั้งนี้พบว่าสามารถรวบรวมตัวอย่างของปลูสปีชีส์นี้ได้จากบริเวณพื้นที่ต้นน้ำของแม่น้ำหลังสวนในอำเภอพะโต๊ะ ต้นน้ำคลองชุมพร ในอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ต้นน้ำคลองท่าแซะ ในอำเภอบางสะพานน้อยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจากน้ำตกชุมแสง อำเภอกระบี่ จังหวัดระนอง

Family PARATHELPHUSIDAE

Heterothelphusa fatum Ng, 1997 Figure 9

Material examined: NARATHIWAT: PSUZC-20001012-01.20, 12M 3F, Klong Tao Dang, Ko Lok River Basin, Ban Tao Dang, Sungai Ko Lok; PSUZC-20020127-02.08, 3 Juv, Klong Ai Steer, Bang Nara River Basin, Ban Bu Kit, Chao Ai Rong.

Ng (1997) รายงานและตั้งชื่อปู *Heterothelphusa fatum* Ng, 1997 ครั้งแรกจากตัวอย่างที่คาดว่ามาจากคลองโต๊ะแดง ในลุ่มน้ำแม่น้ำโกลก จังหวัดนราธิวาส จากการตรวจสอบตัวอย่างพบว่าตัวอย่างมีลักษณะคล้ายคลึงกับลักษณะที่บรรยายไว้ในตัวอย่างปูต้นแบบมาก ทั้งลักษณะของกระดอง ก้ามและอวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้

การกระจาย พบปลูสปีชีส์นี้จากตัวอย่างที่รวบรวมได้ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่น้ำบางนรา ในอำเภอเจาะไอร้อง อำเภอระแงะ ลุ่มน้ำแม่น้ำโกลก ในอำเภอสู่ไหงโกลก จังหวัดนราธิวาส

Heterothelphusa insolita Ng & Lim, 1986 Figure 10

Material examined: NARATHIWAT: PSUZC-20010727-03.08, 4 Juv, Huey Pa Cho, Klong Yakang Basin, Ban Nam Tok Pa Cho, Ba Cho; PSUZC-20010727-01.11, 9M 7F, Klong BaCho, Klong Yakang Basin, Ban Ja-rao, Ba Cho; PSUZC-20010727-02.11, 2M2F, Huey Pa Cho, Klong Yakang Basin, Ban Nam Tok Pa Cho, Ba Cho; PSUZC-20010728-03.15, 11 Juv, Klong Ai Si Po, Klong YaKang Basin, Ban Sipo, Rangae; PSUZC-20010728-04.09, 3M, Klong Ai Si Po, Klong Yakang Basin, Ban Si Po, Rangae; PSUZC-20020127-04.01, 4 Juv, Klong Ai Si Po, Klong Yakang Basin, Ban Si Po, Rangae; PSUZC-20001011-05.13, 2 Juv, Klong Ai Steer, Bang Nara River Basin, Ban Bu Kit, Chao Ai Rong; PSUZC-20010728-02.14, 1 Juv, Klong Ba Ngo Du Dong, Bang Nara River Basin, Ban Ba Ngo Du Dong, Cho Ai Rong; PSUZC-20001009-01.10, 17M 9F 1J, Klong Ai Sae, Sai Buri River Basin, Ban Ai Pu Long, Sukirin; PSUZC-20001009-06.07, 1 1M (16.5 x 18.3 mm), Klong Ai Ba Cho, Sai Buri River Basin, Ban Ton Turian, Sukirin; PSUZC-20000814-08.15, 1 Juv, Main Sai Buri River, Ban Ka Lu Bee, Sai Buri River Basin, Sukirin; PATTANI: PSUZC-20010722-02.14, 8M 5F, Klong Phong Phong, Pattani River Basin, Ban Phong Phong Nai, Khok Pho; YALA: PSUZC-20001211-03.11, 1 Juv, Klong Riang, Sai Buri River Basin, Ban Talo Ma No, Raman.

Ng & Lim (1986) รายงานและตั้งชื่อปลูสปีชีส์นี้ครั้งแรกจากรัฐกลันตันประเทศมาเลเซีย จากการตรวจสอบตัวอย่างพบว่าตัวอย่างมีลักษณะคล้ายคลึงกับลักษณะที่บรรยายไว้ในตัวอย่างปูต้นแบบมาก ขณะนี้พบว่ามีลักษณะของก้ามและอวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้มีความแตกต่างกันบ้างคาดว่าอาจจะเป็นความผันแปรที่เกิดขึ้นในประชากร การพบปลูสปีชีส์นี้เป็นการพบครั้งแรกในประเทศไทย

การกระจาย พบปลูสปีชีส์นี้จากตัวอย่างที่รวบรวมได้ในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองยะกัง ในอำเภอบาเจาะ อำเภอระแงะ ลุ่มน้ำแม่น้ำสายบุรี ในอำเภอสุดิริน ลุ่มน้ำแม่น้ำบางนรา ในอำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ลุ่มน้ำแม่น้ำสายบุรี ในอำเภอรามัน จังหวัดยะลา ลุ่มน้ำแม่น้ำปัตตานี ในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

Parathelphusa maculata De Man, 1879

Figure 11

Material examined: NARATHIWAT: PSUZC-20000813-08.12, 1 Juv, Klong Ai Bu Tae, Sai Buri River Basin, Ban Ai Bu Tae, Chanae; PSUZC-20001011-06.16, 3 Juv, Klong Ma Rua Bo, Bang Nara River Basin, Ban Bu Kit, Chao Ai Rong; PSUZC-20010728-03.16, 2 Juv, Klong Ai Si Po, Klong YaKang Basin, Ban Sipo, Rangae; PSUZC-20001210-05.01, 6 Juv- Adult, Klong Ai Si Po, Klong YaKang Basin, Ban Sipo, Rangae; PSUZC-20001009-01.11, 11M 3F 7J, Klong Ai Sae, Sai Buri River Basin, Ban Ai Pu Long, Sukirin; PSUZC-20001009-05.05, 3 Juv, Klong Phu Khao Tong, Sai Buri River Basin, Ban Wo, Sukirin; PSUZC-20001008-04.04, 1 Juv., Klong Lum Than Tong, Sai Buri River Basin, Ban Tao Mao, Sukirin; PSUZC-20001008-03.14, 2 Juv Klong Lum Than Tong, Ban Tao Mao, Sai Buri River Basin, Sukirin; PSUZC-20000814-08.12, 3 Juv, Main Sai Buri River, Ban Ka Lu Bee, Sai Buri River Basin, Sukirin; PSUZC-20000814-07.15, 1 Juv -M, Klong Ai Te Mung, Sai Buri River Basin, Ban Ai Chu Rao Nok, Sukirin; PSUZC-20001011-04.16, 10 Juv, Klong Sungai Padi, Bang Nara River Basin, Ban Tao Deng, Sungai Padi; PSUZC-20001011-02.17, 2 Juv, Klong Kumpong Tinga, Ko Lok River Basin, Ban Mai Kan, Sungai Padi; PSUZC-20001011-07.10, 1 Juv, Klong Chao Nam Sai, Ko Lok River Basin, Ban Pa Lu Loo, Sungai Padi; PSUZC-19990714-02.23, 2 Juv, Klong Ai Ka Ding, Ko Lok River Basin, Ban Ba La, Wang; PSUZC-20001010-01.12, 2 Juv, Klong Sabarung, Ko Lok River Basin, Ban Che Yo, Wang; PSUZC-20000814-03.12, 3 Juv, Klong Bu Ket Ta, Ko Lok River Basin, Ban Bu Ket Ta, Wang; PSUZC-20001010-05.13, 3 Juv, Klong Che Meh, Ko Lok River Basin, Ban Che Meh, Wang; PSUZC-20020127-02.13, 2 Juv, Klong Ai Steer, Bang Nara River Basin, Ban Bu Kit, Chao Ai Rong.

Ng (1988) รายงานพบ *Parathelphusa maculata* De Man, 1879 ในประเทศมาเลเซียและรายงานว่าไม่พบปูสปีชีส์นี้ในพื้นที่ที่อยู่เหนือละติจูดที่ 6 องศาเหนือ การพบปูสปีชีส์นี้เป็นการรายงานการพบปู *Parathelphusa maculata* De Man, 1879 ที่อยู่เหนือละติจูดที่ 6 องศาเหนือและเป็นรายงานการพบครั้งแรกในประเทศไทย

การกระจาย การรวบรวมตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้พบปู *Parathelphusa maculata* De Man, 1879 ในลุ่มน้ำแม่น้ำสายบุรี อำเภอจะนะ อำเภอสุนทราราม ลุ่มน้ำแม่น้ำบางนรา ในอำเภอเจาะไอร้องและอำเภอสุนทราราม ลุ่มน้ำคลองยะกัง ในอำเภอจะนะ ลุ่มน้ำแม่น้ำโกโลง ในอำเภอวัง จังหวัดนราธิวาส

Salangathelphusa anophrys (Kemp, 1923)

Figure 12

Material examined: NAKHON SI THAMMARAT: PSUZC-20020422-05.07, 3M(10.5x12-15.5x18.6) 2F(10.3x11-14.6x16.), Huey Plai Wa, Pak Phanang River Basin, Ban Lamai, Cha-uat; PSUZC-20020616-03.01, 1M 3F 6J, Klong Suan Khun, Klong Sao Thong Basin, Ban Suan Khun, Lan Saka; PSUZC-20020930-02.07, 2M(8.2x9.4-9.7x11.2);1F(14.0x17.0); Klong Kan, Klong Glay Basin, Ban Khao Lek, Nop Phitam; PSUZC-20010930-04.09, 1M(7.4x9.0) 2F(13.9x17.0-12.5x15.0);1J, Huey Pak Nop, Klong Glay Basin, Ban Pak Nop, Nop Phitam; PSUZC-20010930-03.05, 19M(17.4x21.8-5x5.5) 5F(10.9x13.7-4.6x5.2), Klong Kan, Klong Glay Basin, Ban Klong Kan, Nop Phitam; PSUZC-20020615-05.01, 1M(18.4x22.4) 2F(12.0x14.5-8.5x10.4), Klong Nai Waterfall, Klong Glay Basin, Ban Klong Nai, Nop Phitam; PSUZC-20020615-04.10, 13M(15.8x19.6-8.5x9.4);10F(14.7x17.4); Klong Krung Ching tributary, Klong Glay Basin, Ban Krung Ching, Nop Phitam; **PHATTALUNG:** PSUZC-20020422-01.07, 11M(9.2x10.5-23x29.6) 9F(9.3x10.3-20.8x24), Klong Nam Sai, Pak Phanang River Basin, Ban Nam Sai, Pa Phayom; PSUZC-20020422-03.11, 1M(23.4x29.4) 3F(15.5x18.1-22.7x25.8), Klong Nam Sai, Pak Phanang River Basin, Ban Tham La, Pa Phayom.

Kemp (1923) คั้งชื่อปู *Salangathelphusa anophrys* (Kemp, 1923) ครั้งแรกจากตัวอย่างปูที่เก็บจากภูเขาในเขตใกล้อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จากการพิจารณาเปรียบเทียบกับตัวอย่างปู *Salangathelphusa brevicarinata* (Hilgendorf, 1882) ที่เก็บจากเขาพระแหวง จังหวัดภูเก็ต พบว่าตัวอย่างปูที่รวบรวมได้คั้งนี้มีลักษณะกระดองใกล้เคียงกับลักษณะต้นแบบของปู *Salangathelphusa anophrys* (Kemp, 1923) มากกว่า

การกระจาย การรวบรวมตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้พบปู *Salangathelphusa anophrys* (Kemp, 1923) ในพื้นที่ต้นน้ำลุ่มน้ำคลองกลาย พื้นที่ต้นน้ำลุ่มน้ำแม่น้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช และ พื้นที่ต้นน้ำลุ่มน้ำแม่

Sayamia melanodactylus Ng, 1997

Material examined: RANONG: PSUZC-19980925-01.08, 1M(17.8), PSUZC-20010524-04.09, 1M(11.5x12.1), Chum Sang Waterfall, Ban Nam Tok, Kra Buri; CHUMPORN, PSUZC-19980927-01.11, 8M(8.7-31.6), 6F(15.2-33.4), Klong GLay, Ban Glay Tong, Tha Sae.

Ng (1997) รายงานและตั้งชื่อปู *Sayamia melanodactylus* Ng, 1997 ครั้งแรกจากตัวอย่างปูในพื้นที่ต้นน้ำลุ่มน้ำแม่ น้ำกระบุรี จังหวัดระนอง ปูชนิดนี้มีขนาดเล็กกว่าปูในสกุลเดียวกันมาก จากการตรวจสอบตัวอย่างพบว่าตัวอย่างที่รวบรวมได้มีลักษณะคล้ายคลึงกับลักษณะที่บรรยายไว้ในตัวอย่างปูต้นแบบ ทั้งลักษณะของกระดอง ก้ามหนีบ อวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้และสัดส่วนของขา

การกระจาย พบปูชนิดนี้จากตัวอย่างที่รวบรวมได้ในพื้นที่ต้นน้ำลุ่มน้ำแม่ น้ำคลองท่าชะ-รับร้อ และลุ่มน้ำคลองชุมพร ในจังหวัดชุมพร ซึ่งอยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ที่เก็บตัวอย่างต้นแบบที่ใช้ในการตั้งชื่อครั้งแรก

Sayamia sexpunctata (Lanchester, 1906)

Figure 13

Material examined: CHUMPORN: PSUZC-19980927-01.11, 8M(8.7-31.6), 6F(15.2-33.4), Klong GLay, Ban Glay Tong, Tha Sae; PSUZC-19980925-07.01, 1F(40.5), Klong Pa-Ngan, Ban Klong Pa-Ngan, Tha Sae; PSUZC-19980925-08.07, 1M(16.6), 1F(27.3), A paddy field nearby the road from Chumporn to Klong Pa-Ngan, Tha Sae; PSUZC-19980926-02.10, 1M(40.5), 1F(8.1), Klong Wua, Ban Sai Khao, Tha Sae; PSUZC-19980926-05.01, 1M(44.7); 1F(10.3), Thale Sab Reservoir, Ban Thale Sab, Tha Sae; PSUZC-19980925-09.05, 1F(54.0), Nong Yai Marsh, Ban Khuan Sarika, Muang; PSUZC-19980927-08.15, 2M(10.9-17.7), 3F(18.6-37.4), Nong Yai Marsh, Ban Khuan Sarika, Muang; SURAT THANI: PSUZC-19980920-05.10, 1M, Klong Hin Cho, Ban Klong Hin Cho (Upper reach of Klong Tha Krachai), Tha Chana; YALA: PSUZC-20001210-02.20, 1F, Bung Ka La Wa, Sai Buri River Basin, Ban Manang Bu Ke, Raman.

Lanchester (1906) รายงานและตั้งชื่อปู *Sayamia sexpunctata* (Lanchester, 1906) ครั้งแรกจากตัวอย่างปูในพื้นที่อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ปูชนิดนี้มีขนาดใหญ่กว่าปู *Sayamia melanodactylus* Ng, 1997 มาก จากการตรวจสอบตัวอย่างพบว่าตัวอย่างที่รวบรวมได้มีลักษณะคล้ายคลึงกับลักษณะที่บรรยายไว้ในตัวอย่างปูต้นแบบ ทั้งลักษณะของกระดองและก้าม รวมทั้งอวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้ ปูนี้เป็นปูที่มีการกระจายอยู่ในพื้นที่ราบลุ่มโดยเฉพาะพื้นที่ที่ใช้ทำนาซึ่งในการศึกษาค้นคว้านี้ได้ให้ความสนใจในการเก็บตัวอย่างจากพื้นที่บริเวณนี้มากนัก เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการถูกรบกวนและอาจมีปูนาถูกนำเข้ามาโดยบังเอิญจากพื้นที่อื่นได้

การกระจายการรวบรวมตัวอย่างครั้งนี้ได้เก็บตัวอย่างปูนาในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองท่าชะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พื้นที่ลุ่มน้ำคลองท่าชะ-รับร้อ ในจังหวัดชุมพร พื้นที่ลุ่มน้ำสายบุรี ในจังหวัดยะลา และสังเกตเห็นในพื้นที่ทำนาแทบทุกลุ่มน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก

Siamthelphusa improvisa (Lanchester, 1901)

Figure 14

Material examined: PRACHAUB KIRIKHAN: PSUZC-20010522-03.12, 1F(18.0x21.3), Huey Yang Khwang, Tha Sae River Basin, Ban Rai Nai, Bang Sapan Noi; CHUMPHON: PSUZC-20010524-05.08, 5M(16.4x20.0-6x7.4) 8F(18.3x22.8-7x8.3), Klong Tha Sarm, Klong Chumphon Basin, Ban Tha Sarm, Muang; PSUZC-20010524-06.01, 4M(16.5x19.6-5.2x6.4) 1F(15.4x17.5), Klong Chumphon, Klong Chumphon Basin, Ban Tha San, Muang; PSUZC-20010524-08.11, 21M(22x28.4-4.2x4.9) 8M(21.5x27.9-5.2x6), Klong Porn, Klong Chum Phon Basin, Ban Klong Porn, Muang; PSUZC-19980925-04.08, 2M, Huey Ok, Ban Tha Mai Lai, Muang; PSUZC-19980926-04.13, 4M(9.3-19.1), Huey Ok, Ban Tha Mai Lai, Muang; PSUZC-19980921-02.11, 1M(18.2), Klong Kok and Klong Yai Mon Junction, Ban Bok Fire, Pak Song, Patao; PSUZC-19980921-03.07, 1M(17.6), Klong Pak Song(Klong Ton), Ban Pak Song, Patao; PSUZC-19980921-05.11, 8M(5.6-26.7), 2F(15.2-23.9), Huey Sapan Hak, Ban Huey Sapan Hak, Patao; PSUZC-19980921-06.06, 6 Juv(3.5-19.2), Klong

Pak-Lek (Huey Mun), Ban Pak Lek, Patao; PSUZC-19980922-03.08, 1F(13.5), Klong Rhung, Luang Suan River Basin, Ban Klong Yae, Patao; PSUZC-19980922-05.12, 1 Male, Klong Mong, Luang Suan River Basin, Ban Mong, Patao; PSUZC-19980923-04.09, 1M(18.5), Huey Khao Yai, Ban Nam Lod Noi, Sawi; PSUZC-19980923-05.05, 3 (13.6-22.5), Klong Nam Lod Noi, Ban Nam Lod Noi (1), Sawi; PSUZC-19980923-06.06, 6M(12.0-27.5), 1F(12.0), Klong Nam Lod Noi, Ban Nam Lod Noi(2), Sawi; PSUZC-19980924-04.05, 2M(4.6-11.4), 1F(21.6), Krapao Waterfall, Krapao Forest Park, Pathiu; PSUZC-19980925-02.12, 5Juv(3.4-24.0 mm SL), Klong Tha San, Klong Chumphon Basin, Ban Tha San, Muang; PSUZC-19980925-03.12, 10 Juv (5.4-25.7), Klong Chumporn, Ban Tha San, Muang; PSUZC-19980925-05.09, 3 Juv, Klong Tha Mai Lai, Ban Tha Mai Lai, Muang; PSUZC-19980925-06.10, 1 Juv(12.5), Klong Pon, Ban Klong Pon, Muang; PSUZC-19980927-03.15, 2M (16.3-21.6 mm CW), Upper Reach of Klong Mala, Ban Pong Ngao, Rub Ro, Tha Sae; PSUZC-19980927-04.07, 7M(11.2-23.8); 6F(17.4-27.6), Klong Wang sai-On, Ban Pong-Ngao, Tha Sae; PSUZC-19980927-05.06, 2 Juv (6.9-26.5), Klong Uchan, Ban Bang Mad Ta, Tha Sae; PSUZC-19980422-01.08, 1Juv, Klong Khanan, Ban Khao Kriap, Luang Suan; PSUZC-20010525-01.07, 2M (19.4x24.2-10.4x12.2) 1F(8.8x10.4), Klong Lamae, Klong Lamae Basin, Ban Khao Lang, Lamae; PSUZC-20010525-02.14, 1M(5.4x6.5), Klong Lamae, Klong Lamae Basin, Ban Tab Mai, Lamae; PSUZC-20010520-07.08, 1M(13.5x17.6) 1F(7.5x9.2), Klong Sok, Lung Suan River Basin, Ban Bok Fai, Patao; PSUZC-20010520-01.12, 2F(4.5x5.0-9.0x10.4), Klong Sao, Lung Suan River Basin, Ban Yai Pao, Patao; PSUZC-20010520-03.07, 2F(8.3x10.1-5.1x5.9), Main Lung Suan River, Ban Ni Jae, Patao; PSUZC-20010520-05.12, 2M(6.3x7-7.3x8.4) 1F(6.3x7.1), Klong Bang Yang, Lung Suan River Basin, Ban Bang Yang, Patao; PSUZC-20010521-02.11, 2M(11.5x13.4-10.4x12.4) 7F(18x22.3-7.6x8.), Klong Tab Khon, Lung Suan River Basin, Ban Pak Song, Patao; PSUZC-20010521-03.03, 1M(7.2x8.7) 7F(17.7x22.5-20.7x26.5), Main Lung Suan River, behind Patao District Office, Ban Patao, Patao; PSUZC-19980922-01.11, 9M(4.8-25.0), 5F(19.3-24.8), Huey Patima, Luang Suan River Basin, Ban Patima, Patao; PSUZC-20010521-04.05, 3F(23.6x29.5-6.4x7.8) 2F(12x13.6-9.1x11.2), Huey Patima, Luang Suan River Basin, Ban Patima, Patao; PSUZC-20010521-05.09, 5M (15.8x18.6-7.4x8.8) 6F(16.3x19.2-5x5.5), Klong Pung-Wan, Ban Klong Pung-Wan, Patao; PSUZC-19980921-01.10, 1 Male (20.1), Haew Ho Lom Waterfall (Klong Lak Rek), watershed area of Luang Suan River, Patao; PSUZC-20010520-04.04, 2M(12.5x24.4-11.8x13.6) 3F(16.2x18.5-7.4x8.6), Haew Ho Lom Waterfall (Klong Lak Rek), **SURAT THANI:** PSUZC-19980920-01.09, 1M1F, Klong Tha Chang, Tha Chang; PSUZC-20010519-02.14, 2M(15.4x18.3-7.3x8.5)1F(21.7x27.7), Klong Tha Yai, Klong Chai Ya Basin, Ban Phru Yai Chi, Chai Ya; PSUZC-20010519-01.09, 11M(4.6x5.2-14.7x17.5) 6F(5x5.5-20.4x24.7, Klong Hiang, Klong Tha Chang Basin, Ban Pak Chalui, Vipawadee; **NAKHON SI THAMMARATH:** PSUZC-20011001-06.01, 8M(22x27.5-9.4x11.5); 1F(11.5x14.2), Klong Nok Tha, Klong Nok Tha Basin, Ban Nok Tha, Phrom Kiri; PSUZC-20011001-05.06, 1M(10.8x12.8), Klong Nok Ta, Klong Nok Ta Basin, Ban Phrom Lok, Phrom Kiri; PSUZC-20020616-01.06, 5M(6.7x7.8-21x24.7) 5F(7.4x9-17.2x21), Klong Nok Tha, Klong Nok Tha Basin, Ban Phrom Lok, Phrom Kiri; PSUZC-20020424-01.05, 2M(10.5x11.8-17.5x20.2) 1F(16.2x19.5), Klong Nok Tha, Klong Nok Tha Basin, Ban Phrom Lok, Phrom Kiri; PSUZC-20020424-02.01, 3M(16.6x18.8-19x21.6) 1F(18.3x21.3), Klong Nok Ta, Klong Nok Ta Basin, Ban Phrom Lok, Phrom Kiri; PSUZC-20020424-03.04, 6M (9.2x10.5-15.7x18.5) 6F(5.8x6.8-22.2x26.2), Klong Nok Tha, Klong Nok Tha Basin, Ban Nok Tha, Phrom Kiri; PSUZC-20020614-03.01, 1M(15.4x18.5), Klong ThaLoeng, Klong Tha Rau Basin, Ban Thung Kha, Ron Phibun; PSUZC-20020705-01.01, 3M 5F 2J, Mae Setti Waterfall, Nakhon Si Basin, Ban Nong Pet, Ron Phibun; PSUZC-20010929-03.07, 12M(24.3x30.6-4.9x5.9) 8F(24.1x28.8-5.5x6.7), Klong Ku Pama, Klong Glay Basin, Ban Na Khao Wat, Tha Sala; PSUZC-20010929-02.09, 8M(25.2x30.9-5.8x6.7);16F(23.2x28.1-4x4.7), Huey Pak Chao, Klong Glay Basin, Ban Pak Chao, Tha Sala; PSUZC-20011001-02.07, 2M(7.0x8.0-5.5x6.3) 2F(7.2x8.6-5.3x6.2) 9J, Klong Chum Khing, Pak Paying Basin, Ban Suan Hua Khok, Tha Sala; PSUZC-20011001-04.04, 10M (19.3x23.6-8.1x9.6) 2F(8.8x10.8-7x8.3), Klong Ai Khieo, Klong Pak Paying Basin, Ban Ai Khieo, Tha Sala; PSUZC-20010929-01.01, 1M(8.5x10.6) 3J(4.0x4.6-3.4x4.0), Klong Glay, Klong Glay Basin,

Ban Inthanin, Tha Sala; PSUZC-20020616-05.02, 1M (8.0x9.2 mm); 2F(18.4x21.7 mm), Klong Yong, Trang River Basin, Ban Sai Yai, Thung Song; **PHATTALUNG**: PSUZC-20020422-01.06, 4M (8.8x10-19.5x21.9) 5F(10.8x12.5-19.6x23.2), Klong Nam Sai, Pak Phanang River Basin, Ban Nam Sai, Pa Phayom; PSUZC-20020422-02.05, 2M(16.5x18.8-19.9x23.8) 1F(13.4x15.2), Klong Nam Sai, Pak Phanang River Basin, Ban Klong Nam Sai, Pa Phayom; PSUZC-20020422-03.10, 1M (11.6x14.2) 1F(15.5x17.7), Klong Nam Sai, Pak Phanang River Basin, Ban Tham La, Pa Phayom; **SONGKHLA**: PSUZC-20000902-01.05, 4 Juv, Klong Tha Saba, Klong Na Thawi Basin, Ban Khok Sai, Chana; PSUZC-20010303-01.07, 18 Juv-Adult, Ton Dad Fa Waterfall, Klong Na Thawi Basin, Khao Nam Kang National Park, Na Thawi; PSUZC-20010303-04.16, 10M 2F, Klong Phru Wa, Klong Na Thawi Basin, Ban Phru Wa, Na Thawi; PSUZC-20010303-02.15, 13M 3F, Klong Na Thawi, Klong Na Thawi Basin, Ban Na Prung, Na Thawi; PSUZC-20010826-07.06, 5M 6F, Klong Kwang, Klong Na Thawi Basin, Ban Klong Kwang, Na Thawi; PSUZC-20010715-06.10, 2M 4F, Klong Yai, Klong Na Thawi Basin, Ban Klong Prang, Na Thawi; PSUZC-20000611-07.04, 1M, Klong Thap Phaya, Tepha River, Basin, Ban Thung Sai Chae, Saba Yoi; PSUZC-20000611-08.11, 2 M, Klong Lam Thap, Tepha River Basin, Ban Sam Nak O, Saba Yoi; PSUZC-20010826-05.12, 9 Juv-Adult, Klong Lam Pao, Tepha River Basin, Ban Thap Luang, Saba Yoi; PSUZC-20010715-04.16, 6M 5F, Upper reach of Tepha River, Tepha River Basin, Ban Ba Hoy, Saba Yoi; PSUZC-20000411-01.12, 9 Juv, Klong Ta Nga, Tepha River Basin, Ban Klong Ta Nga, Saba Yoi; PSUZC-20000411-03.11, 6 Juv, Klong Chang chon Kan, Tepha River Basin, Ban Klong Pong, Saba Yoi; PSUZC-20000411-04.09, 1 Juv F, Klong Chang Chon Kan, Tepha River Basin, Ban Klong Pong, Saba Yoi; PSUZC-20000411-05.07, 8 Juv, Klong Mong, Tepha River Basin, Ban Klong Pong, Saba Yoi; PSUZC-20000411-06.10, 12 Juv, Klong Nam Chiew, Tepha River Basin, Ban Nam Chiew Klang, Saba Yoi; PSUZC-20000611-03.15, 5Juv, Huey Ban Rai Ban Na, Tepha River Basin, Ban Rai Ban Na, Saba Yoi; PSUZC-20000611-04.25, 5 Juv, Klong Lam Thap, Tepha River Basin, Ban Tham Talot, Saba Yoi; PSUZC-20000611-05.07, 1 Juv, Klong Lam Thap, Tepha River Basin, Ban Suan Cham, Saba Yoi; PSUZC-20000409-06.10, 2 Juv, Klong Pian, Tepha River Basin, Ban Bahoi, Saba Yoi; PSUZC-20000409-01.19, 4 Juv, Main Tepha River, Tepha River Basin, Ban Klong Pong, Saba Yoi; PSUZC-20000409-02.07, 9M 9F, Klong Dao, Tepha River Basin, Ban Klong Pong, Saba Yoi; PSUZC-20000409-03.03, 6 Juv, Klong Tik, Tepha River Basin, Ban Klong Tik, Saba Yoi; PSUZC-20000409-04.08, 8 Juv, Klong Tik, Tepha River Basin, Ban Ba Kae, Saba Yoi; PSUZC-20000412-06.13, 9 Juv, Klong Poet, Tepha River Basin, Ban Nam Chiew Tai, Saba Yoi; PSUZC-20000412-07.15, 11 Juv, Klong Lam Thap, Tepha River Basin, Ban Suan Cham, Saba Yoi; PSUZC-20020209-05.15, 1M(9.3x9.8) 2F(15.0x16.7), Klong SongKae, Tepha River Basin, Ban Nua, Saba Yoi; PSUZC-20020209-06.11, 1M(17.2x19.7) 1F(20.8x23.4), Klong Songkae, Tepha River Basin, Sankara Kiri NP, Saba Yoi; PSUZC-20000611-02.28, 5 Juv-Adult/ F, Klong Lam Lek, Tepha River Basin, Ban Lam Pao Tai, Tepha; PSUZC-20010825-02.20, 5Juv-Adult, Klong Lam Pao, Tepha River Basin, Ban Lam Pao, Tepha; PSUZC-20010825-03.18, 4 Juv-Adult, Klong Muyong, Tepha River Basin, Ban Muyong, Tepha; PSUZC-20010826-04.21, 13M 5F, Klong Lam Pao, Tepha River Basin, Ban Tha Sai, Tepha; PSUZC-20010826-06.18, 6M 7F, Klong Wang Yai, Tepha River Basin, Ban Wang Yai, Tepha; PSUZC-20020209-04.12, 4M 2F, Klong Lam Lek, Tepha River Basin, Ban Lam Pao Tai, Tepha; **PATTANI**: PSUZC-20001209-03.12, 4M 1F, Klong Phong Phong, Pattani River Basin, Ban Phong Phong Nai, Khok Pho; **YALA**: PSUZC-20010825-07.10, 1 Juv M, Klong Nam Khun, Tepha River Basin, Ban Klong Nam Sai, Gabung; PSUZC-20010120-06.06, 1M 1F, Temporary Stream, Pattani River Basin, Ban Cha Ro Si Pu, Grong Pee Nang; PSUZC-20010120-02.14, 1 Juv, Klong Pud, Tepha River Basin, Ban Klong Pud, Ka Bang; PSUZC-20010722-04.13, 1M 2F, Klong Manae, Pattani River Basin, Ban Ma Bae, Krong Pee Nung; PSUZC-20010120-05.05, 2 Juv, Klong Manae, Pattani River Basin, Ban Ma Bae, Krong Pee Nung; PSUZC-20000813-04.11, 9 Juv, Klong Rieng, Sai Buri River Basin, Ban Bae Ho; PSUZC-20010120-04.13, 5M 2F, Klong Pa Tae, Pattani River Basin, Ban Cho Ka Daeng, Yaha; **NARATHIWAT**: PSUZC-20001011-06.15, 2 Juv, Klong Ma Rua Bo, Bang Nara River Basin, Ban Bu Kit, Chao Ai Rong; PSUZC-

20001112-05.18, 1 Juv , Klong Bu Nae Bu Ke (Klong Ma Yeng), Klong Yakang Basin, Ban Ka Lu Bi, Rangae; PSUZC-20001210-05.02, 2 Juv Adult, Klong Ai Si Po, Klong YaKang Basin, Ban Sipo, Rangae; PSUZC-20000813-05.15, 1F, Klong Rieng, Sai Buri River Basin, Ban Rieng, Rua So; PSUZC-20020125-03.03, 1 Juv, Klong Ai Tua Do, Sai Buri River Basin, Ban Ai Su Dao, Sri Sakorn; PSUZC-20001011-04.17, 7 Juv, Klong Sungai Padi, Bang Nara River Basin, Ban Tao Deng, Sungai Padi; PSUZC-19990715-01.07, 1 Juv, Klong Ai Ka Ding, Ko Lok River Basin, Ban Ba La, Wang.

Lanchester (1901) รายงานและตั้งชื่อปลู้าห้วย *Siamthelphusa improvisa* (Lanchester, 1901) ครั้งแรก จากตัวอย่างปูในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทยหรือตอนเหนือของมาเลเซีย (Ng and Naiyanetr, 1997) โดย Ng & Naiyanetr (1997) รายงานว่าการกระจายของปู *Siamthelphusa improvisa* (Lanchester, 1901) ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกสามารถพบได้ตั้งแต่ตอนใต้ของจังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช ตลอดจนถึงรัฐเคดาห์ในประเทศมาเลเซีย โดยขอบเขตการกระจายเหนือสุดคือตอนใต้ของจังหวัดชุมพร จากการตรวจสอบตัวอย่างพบว่าตัวอย่างที่รวบรวมได้มีลักษณะคล้ายคลึงกับลักษณะที่บรรยายไว้ในการทบทวนอนุกรมวิธานของปูในสกุลและสปีชีส์นี้ของ Ng & Naiyanetr (1997) ทั้งลักษณะของกระดองและก้าม รวมทั้งอวัยวะสืบพันธุ์ปูเพศผู้

การกระจาย จากตัวอย่างที่รวบรวมได้พบปลู้าห้วย *Siamthelphusa improvisa* (Lanchester, 1901) ในทุกพื้นที่ลุ่มน้ำที่ดำเนินการศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่าขอบเขตเหนือสุดของการกระจายในการศึกษารั้งนี้ขึ้นไปถึงต้นน้ำคลองท่าชะ-รับร้อ ในพื้นที่อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คาดว่าถ้ามีการเก็บตัวอย่างเพิ่มเติมในลุ่มน้ำแม่น้ำปราณบุรีน่าจะเป็นคำตอบได้ว่าขอบเขตเหนือสุดอยู่ที่ใดกันแน่

Family GRAPSIDAE

Geosesarma foxi (Kemp, 1918) Figure 15

Material examined: YALA: PSUZC-20021123-01.01, 1F(9.7x10), TV11 Telecommunication Station, Khao Pok Yo, Gualong, Bannang Sata.

ปูสปีชีส์นี้เป็นปูวงศ์เดียวกับปูแสมที่อาศัยบริเวณป่าชายเลนและชายฝั่งที่เป็นน้ำกร่อย ปูสกุลนี้มีการวิวัฒนาการและปรับตัวเข้ามาอยู่ในน้ำจืดได้ตลอดชีวิต Ng(1988) รายงานว่าตัวอย่างต้นแบบของปูสปีชีส์นี้ถูกรวบรวมจากยอดเขานนเกาะลังกาวิ บริเวณแถบที่ขึ้นแฉะบริเวณมอสหรือต้นไม้ที่ผุสลาย ในที่สูงจากระดับน้ำทะเลมากกว่า 600 เมตร

การกระจาย การศึกษารั้งนี้รวบรวมตัวอย่างได้จากบริเวณเขาปกโย๊ะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ที่ความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 960 เมตร นอกจากนี้จากการสอบถามเจ้าพนักงานพิทักษ์ป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา บาลาทราบว่ายเคยพบเห็นปูสปีชีส์นี้ในบริเวณมอสริมลำธารในป่า

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเบื้องต้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมตัวอย่างเพื่อไว้ใช้ในการศึกษาและอ้างอิงสำหรับพรรณปูน้ำจืดในภาคใต้ของประเทศไทย การศึกษาค้นคว้านี้ทำให้เห็นรูปแบบการกระจายของพรรณปูน้ำจืดได้มากกว่างานที่เคยสำรวจเป็นจุดๆตามความสนใจของผู้วิจัย นอกจากนี้การศึกษาค้นคว้านี้ยังเป็นการสำรวจเพื่อประเมินสถานภาพและสถานการณ์เบื้องต้นสำหรับทำงานวิจัยเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรปูน้ำจืดในแนวลึกในภาคใต้ เช่น บึงจ้อยที่มีผลต่อการแพร่กระจายของพรรณปูน้ำจืด การติดตามความผันแปรของประชากรปูน้ำจืดในกลุ่มปูที่มีการกระจายกว้างมากเช่นปู *Siamthelphusa improvisa* การศึกษาทางชีววิทยาและนิเวศของแหล่งอาศัยของพรรณปูที่มีการกระจายเฉพาะบริเวณแคบๆเช่นปู *Heterothelphusa fatum*, *Sayamia melanodactylus*, *Phricotelphusa aedes* และ *Terrapotamon* sp. นอกจากนี้สมควรที่จะมีการทบทวนอนุกรมวิธานของปูบางสกุลเช่น *Phricotelphusa*, *Salangathelphusa* และ *Terrapotamon* เนื่องจากบางลักษณะที่ใช้ในการจำแนกหมวดหมู่และวินิจฉัยสปีชีส์ยังไม่เป็นเอกภาพ โดยเฉพาะสกุล *Phricotelphusa* ลักษณะของอวัยวะสืบพันธุ์เพศผู้มีลักษณะใกล้เคียงกันมากโดยเฉพาะในปูที่ยังโตไม่เต็มที่และการรวบรวมตัวอย่างคาดว่าน่าจะมีสปีชีส์ที่ยังไม่ได้รับการให้ชื่อและบรรยายลักษณะมาก่อน (ในขณะนี้มีปูน้ำจืดบางสปีชีส์กำลังอยู่ในระหว่างการจัดทำคำบรรยายและให้ชื่อใหม่เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามกฎ ICZN ฉบับปี 2000 จึงยังไม่สามารถให้รายละเอียดและชื่อในขณะนี้ได้)

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เพื่อทำงานวิจัยเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรปูน้ำจืดในแนวลึกในภาคใต้ การวางแผนการสำรวจ การศึกษาพรรณปูน้ำจืดในกลุ่มน้ำอื่นๆของภาคใต้ที่เหลือจะทำให้เห็นภาพรวมของการกระจายของพรรณปูน้ำจืดของภาคใต้ได้ละเอียดขึ้น และสามารถนำไปสู่หัวข้อวิจัยทางนิเวศวิทยาและชีววิทยาของปูน้ำจืดในเชิงพื้นที่และแหล่งอาศัยในภาคใต้เป็นรูปธรรม